

REGERINGEN**Socialdepartementet****Regeringsbeslut 2**

2007-03-15

S2006/9394/HS

(delvis)

S2007/2698/HS

(delvis)

Socialstyrelsen

106 30 STOCKHOLM

Bidrag till nätverket Nationell samverkan för psykisk hälsa

Regeringens beslut

Socialstyrelsen ges i uppdrag att 2007 utbetala 3 miljoner kronor till Riksförbundet Attention för vidare fördelning av medlen till patient-, brukar- och anhörignätverket Nationell samverkan för psykisk hälsa. Socialstyrelsen får för detta ändamål disponera 3 miljoner kronor av de medel som för år 2007 ställts till Socialstyrelsens disposition inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslag 13:9 Bidrag till psykiatri.

Socialstyrelsen skall stödja nätverkets arbete med att utveckla och utvärdera metoder för brukarinflytande i den psykiatriska hälso- och sjukvården samt i kommunernas verksamheter för personer med psykiska sjukdomar och funktionshinder samt stödja implementeringen av de metoder som har visat sig vara effektiva.

Socialstyrelsen skall i sitt arbete samråda med Sveriges Kommuner och Landsting samt andra berörda myndigheter och organisationer.

Regeringens ambition är att ställa nödvändiga medel till Socialstyrelsens disposition i regleringsbrevet för år 2008 och 2009 under förutsättning att Riksdagen anslår medel för ändamålet.

Socialstyrelsen skall till regeringen (Socialdepartementet) lämna lägesrapporter senast den 31 mars 2008 och den 31 mars 2009. Uppdraget skall slutredovisas i Socialstyrelsens årsredovisning för år 2009.

Bakgrund

På den Nationella psykiatrisamordnarens (S 2003:09) initiativ bildade under år 2005 femton olika brukar- och anhörigföreningar ett patient-,

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08-405 10 00

E-post: registrator@social.ministry.se

Besöksadress
Fredsgatan 8

Telefax
08-723 11 91

brukar- och anhörignätverk. Nätverkets syfte var att på ett samlat sätt kunna föra dialog med psykiatrisamordnaren och gemensamt lägga fram förslag. Nätverkets vision redovisas i rapporten "Så vill vi ha det - Patient-, brukar- och anhörignätverkets krav på framtida vård, stöd och behandling inom psykiatriområdet". Ett annat syfte för nätverket var att brukarna skulle få en starkare röst i debatten. Nätverket har tagit namnet Nationell samverkan för psykisk hälsa.

Psykiatrisamordnaren har i sitt slutbetänkande *Ambition och ansvar - Nationell strategi för utveckling av samhällets insatser till personer med psykiska sjukdomar och funktionshinder (SOU 2006:100)* föreslagit att patient-, brukar- och anhörignätverket bör ges ett särskilt ekonomiskt stöd.

Psykiatrisamordnaren anser att brukar- och anhörigorganisationernas samarbete i denna form förbättrar underlagen för beslut på nationell nivå och innebär ökade förutsättningar för att hänsyn tas till brukarnas och de anhörigas perspektiv.

Uppgifter för nätverket kan enligt psykiatrisamordnaren bland annat vara att föra dialog med Socialstyrelsen och andra myndigheter, aktivt verka för ett förstärkt brukarinflytande i berörda verksamheter, arbeta mot stigmatisering av personer med erfarenhet av psykisk sjukdom och stödja utvecklandet av former för utbildning och stöd till brukar- och anhörigrepresentanter i lokala organisationer.

Skäl för regeringens beslut

Regeringen instämmer i Nationella psykiatrisamordnarens bedömning att det finns ett behov av att utveckla stödet för brukarinflytande.

Brukarinflytande över vård- och omsorgsverksamheter främjar enskildas och grupper's av delaktighet och påverkan på den egna livssituationen. Inflytandet är också ett sätt att anpassa och utveckla samhällets insatser efter brukarnas behov och önskemål. Detta kan leda till förbättrad psykisk hälsa och minskad stigmatisering samt bli ett led i kvalitetssäkringen av hälso- och sjukvården och socialtjänsten.

Det är regeringens uppfattning att ett stöd till Nationell samverkan för psykisk hälsa innebär en möjlighet att på ett samlat sätt stödja arbetet med brukarinflytande. Socialstyrelsen bör därför ges i uppdrag att i nära samråd med nätverket identifiera lämpliga områden där nätverket på olika sätt kan arbeta för att utveckla brukarinflytandet. Nätverket skall utveckla och utvärdera metoder för brukarinflytande och verka för implementering av de metoder som har visat sig vara effektiva. Andra uppgifter för nätverket kan t.ex. vara att
- stödja och utveckla brukarinflytandet på lokal och regional nivå,

- formulera strategier för hur den organiserade brukarrörelsens inflytande kan förstärkas nationellt, regionalt och lokalt,
- samverka med Socialstyrelsen i myndighetens arbete med nationellt utvecklingsstöd till socialtjänst och psykiatri,
- skapa forum för dialog mellan brukare, anhöriga, beslutsfattare och professionella i kommuner och landsting och på nationell nivå,
- utforma innehåll i och genomföra utbildningar till brukar- och anhörigrepresentanter i lokala beslutsorgan, liksom utbildningar som förmedlar brukares och anhörigas kunskaper och erfarenheter och som riktar sig till personal i verksamheter för människor med psykiskt funktionshinder.

Nätverkets utvecklingsarbete skall ske med beaktande av erfarenheterna från den Nationella psykiatrisamordnarens riktade projekt som Ersta Diakoni/Ersta Sköndal Högskola genomfört 2005–2007 tillsammans med psykiatrin i Stockholms läns landsting.

I Socialstyrelsens uppdrag skall ingå att besluta om medel till nätverket samt att följa upp hur medlen används. Medlen skall gå till en av de i nätverket ingående bidragsberättigade föreningarna, Riksförbundet Attention, som ansvarar för vidare fördelning av medlen. Socialstyrelsen skall genom att ange mål och villkor för bidraget säkra att nätverket använder medlen för att utveckla och utvärdera metoder för brukarinflytande och verkar för implementering av de metoder som har visat sig vara effektiva. Socialstyrelsen skall också försäkra sig om att nätverket åtar sig att lämna de uppgifter som krävs för att Socialstyrelsen skall kunna följa verksamheten. Det skall framgå hur medlen har använts samt om syftet med satsningen har uppnåtts. Medel som inte har förbrukats skall återbetalas.

Socialstyrelsen skall stödja nätverkets arbete med att utveckla och utvärdera metoder för brukarinflytande i den psykiatriska hälso- och sjukvården samt i kommunernas verksamheter för personer med psykiska sjukdomar och funktionshinder samt stödja arbetet med implementering av de metoder som har visat sig vara effektiva.

Lägesrapporten den 31 mars 2009 skall även innehålla en bedömning av hur samverkan med huvudmännen kan utvecklas och säkras samt förslag till finansiering av nätverkets verksamhet för att säkerställa brukarinflytandet efter år 2009.

På regeringens vägnar

Göran Hägglund

Lena Jensen